

Establishment of National Authority for Qualifications

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

Phare 2006 EuropeAid 12458 /D/SER/RO

CNFPA

**Ghid de aplicare a metodologiei
de elaborare sau revizuire
a standardelor ocupaționale și a calificărilor
profesionale corespunzătoare (M2)**

Cuprins

CAPITOLUL 1: INTRODUCERE	3
Ce sunt standardele ocupaționale?	4
Ce sunt calificările?	5
Care sunt obiectivele elaborării standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare?	5
Procesul de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare	6
Caracteristici ale procesului de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare	7
Etapa I: Etapele și activitățile procesului de elaborare sau revizuire a standardelor ocupaționale	8
Activitatea 1: Identificarea unităților de competență	8
Activitatea 2: Stabilirea tipurilor de unități de competență	10
Activitatea 3: Identificarea elementelor de competență	12
Activitatea 4: Revizuirea structurii standardului ocupațional	13
Activitatea 5: Elaborarea conținutului unei unități de competență	13
Activitatea 6: Revizuirea finală a unităților de competență (a standardului ocupațional)	16
Etapa II: Elaborarea calificărilor	16
Anexa 1 Formatul standardului ocupațional	20
Anexa 2 Formatul calificării profesionale	24
Anexa 3 - Exemplu de completare a formatului de standard ocupațional	28
Anexa 4 - Exemplu de formare a calificărilor prin intermediul unor combinații unice de unități de competență din standardul ocupațional	34
Anexa 5 - Exemplu de completare a formatului de calificare	36
Anexa 6: Descriptori de nivel EQF	41

CAPITOLUL 1: INTRODUCERE

Proiectul Phare 2006 „Înființarea Autorității Naționale pentru Calificări” are ca obiectiv, revizuirea cadrului metodologic pentru dezvoltarea, revizuirea și certificarea calificărilor, precum și creșterea capacității instituționale a CNFPA, în calitate sa de Autoritate Națională pentru Calificări și a Comitetelor sectoriale, în scopul creării Cadrului Național al Calificărilor în România.

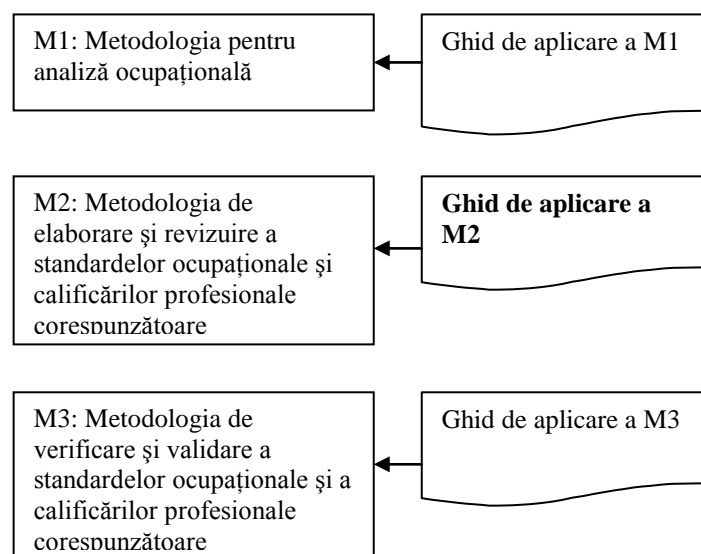
Acest ghid a fost întocmit pentru a sprijini implementarea cadrului metodologic revizuit pentru dezvoltarea de calificări în România. El reprezintă unul dintre rezultatele proiectului PHARE 2006 EuropeAid/12458/D/SER/RO.

Obiectivele principale ale acestui ghid sunt următoarele:

- Să ofere îndrumare experților care elaborează sau revizuiesc standardele ocupaționale și calificările profesionale corespunzătoare.
- Să informeze angajatorii, organizațiile patronale, sindicatele, companiile, furnizorii de formare și asociațiile profesionale care sunt/doresc să fie implicate în elaborarea și revizuirea standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare .

Acest ghid prezintă detaliat metodologia de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare (M2) și conduce la dezvoltarea unui Cadru Național al Calificărilor (CNC), compatibil cu principiile Cadrului European al Calificărilor (EQF).

În cadrul proiectului a fost dezvoltat un cadru metodologic pentru elaborarea, verificarea și validarea standardelor ocupaționale și a calificărilor corespunzătoare, cu structura de mai jos:

Ce sunt standardele ocupaționale?

Standardele ocupaționale sunt documente care specifică ceea ce o persoană trebuie să cunoască și să fie capabilă să facă, pentru a fi considerată competentă la locul de muncă.

Aceste documente sunt denumite :

- **Standarde** deoarece definesc un reper de ordin calitativ general acceptat, care ia în considerare toate cerințele obligatorii specifice locului de muncă.
- **Ocupaționale** deoarece descriu rolurile și activitățile specifice unei arii ocupaționale.

Aria ocupațională se relaționează cu un grup de ocupații care au caracteristici tehnice/economice/sociale similare și același grad de autonomie și responsabilitate.

Standardele ocupaționale se focalizează pe ceea ce trebuie să se realizeze pentru a atinge rezultatele așteptate într-o activitate profesională și nu pe modalitățile de obținere a acestora.

Standardele ocupaționale sunt declarații privind deprinderile practice, cunoștințele teoretice și capacitatea de înțelegere necesare unui individ pentru a îndeplini standardele cerute la angajare.

www.lsc.gov.uk

(Learning and Skills Council UK)

Standardele ocupaționale definesc principalele roluri și responsabilități dintr-un domeniu de activitate. Ele oferă o descriere clară a ceea ce se așteaptă de la angajați pentru a avea o prestație bună la locul de muncă. Standardele ocupaționale cuprind o descriere detaliată a sarcinilor, cunoștințelor și aptitudinilor necesare pentru o prestație eficientă la locul de muncă, incluzând responsabilitățile legale.

www.skillsactive.com/training/standards

(UK Sector Skills Council for Active Leisure and Learning)

În contextul acestui ghid se va folosi o definiție a standardului ocupațional adoptată de ANC pentru elaborarea unui Cadru Național al Calificărilor.

Standardul ocupațional este documentul care descrie activitățile profesionale specifice ocupațiilor dintr-o arie ocupațională și reperatele calitative asociate îndeplinirii cu succes a acestora în concordanță cu cerințele pieței muncii.

Formatul unui standard ocupațional este prezentat în Anexa 1.

Ce sunt calificările?

Calificarea este rezultatul formal al unui proces de evaluare și de validare, obținut atunci când un organism competent stabilește că o persoană a dobândit rezultate ca urmare a învățării la anumite standarde

Recomandare EQF

Calificarea este dobândită atunci când un organism abilitat constată că nivelul de învățare la care a ajuns o persoană a atins un anumit standard al capacităților de cunoaștere, al deprinderilor și competențelor generale. Standardul rezultatelor învățării este confirmat prin intermediul unui proces de evaluare sau prin finalizarea cu succes a unui program de studiu. O calificare conferă recunoașterea oficială a valorii rezultatelor învățării pentru piața muncii, precum și pentru educația și formarea profesională continuă. O calificare conferă un drept legal de a practica o ocupație/meserie/profesie.

Acordul tripartit privind CNC - 2005

În contextul acestui ghid, se va folosi o definiție a calificării profesionale adoptată de ANC pentru elaborarea unui Cadru Național al Calificărilor.

Calificarea este documentul standard care descrie rezultatele învățării în concordanță cu cerințele pieței muncii, specificate în standardul ocupațional.

Calificarea este un set unic de competențe care permit angajabilitatea unei persoane.

Formatul unei calificări profesionale este prezentat în Anexa 2.

Care sunt obiectivele elaborării standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare?

- elaborarea standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare ca bază pentru un Cadru Național al Calificărilor (CNC) coerent și transparent, atât pentru formarea profesională inițială, cât și pentru formarea profesională continuă.
- reformarea sistemului de formare și educație profesională (VET) din România, bazată pe standarde ocupaționale și calificările profesionale corespunzătoare, în vederea alinierii CNC la EQF.

Standardele ocupaționale și calificările profesionale corespunzătoare pot fi folosite pentru :

- dezvoltarea standardelor de pregătire profesională
- dezvoltarea unei structuri pentru formarea și dezvoltarea profesională a angajaților
- informarea specialiștilor de pe piața muncii și a furnizorilor de formare privind cerințele dintr-o arie ocupațională
- identificarea competențelor pentru care dovezile de performanță cerute au fost acceptate
- elaborarea fișelor de post
- recrutarea personalului
- dezvoltarea unui sistem stimulativ de evaluare a angajaților
- stabilirea sistemelor de management al calității.
- elaborarea programelor de formare profesională

Procesul de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare.

Standardele ocupaționale sunt elaborate de specialiști practicanți ai ocupațiilor sau coordonatori direcți ai acestora.

Procesul de elaborare a standardului ocupațional și a calificărilor cuprinde două etape:

Etapa I: Elaborarea standardului ocupațional

Etapa a II-a: Elaborarea calificărilor

Elaborarea standardului ocupațional cuprinde următoarele activități:

Caracteristici ale procesului de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare.

Un proces linear cu caracter iterativ.

Procesul de elaborare a standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare are un caracter iterativ, descris în activități distincte, clar definite.

Fiecare activitate realizată aduce informații suplimentare privind rezultatele procesului de elaborare și revizuire. Analiza ocupațională, după validarea de comitetele sectoriale, devine punctul de referință pentru elaborarea și revizuirea standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare.

Activitățile *Revizuirea structurii standardului ocupațional* și *Elaborarea conținutului unităților de competență* sunt activități cheie în cadrul procesului, care presupun o analiză atentă a rezultatelor, evitându-se repetarea unor activități.

Un proces cu opțiuni limitate

Elementele standardelor ocupaționale și ale calificărilor profesionale corespunzătoare sunt prezentate într-un format prestabilit, folosind un limbaj adecvat.

Pentru transpunerea informațiilor din analiza ocupațională în standardul ocupațional, *experții sectoriali - specialiști în elaborarea standardelor* trebuie să folosească un limbaj clar, pentru a evita confuziile. Aceștia trebuie să țină cont de rezultatele analizei ocupaționale. Dacă cerințele calitative nu sunt respectate, trebuie informat comitetul sectorial despre modificările necesare.

Un rezultat obținut prin consens și cooperare.

Procesul de elaborare a standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale corespunzătoare are în vedere atât interesul angajatorilor cât și al angajaților.

Angajatorii sunt interesați ca informațiile să fie reprezentative pentru domeniul de activitate iar angajații de aspectele tehnice ale competențelor profesionale.

Sarcina experților care realizează standardul ocupațional este de a asigura un echilibru între aceste nevoi diferite pentru a crea un cadru în care părțile implicate să poată ajunge la consens.

Etapa I

ELABORAREA SAU REVIZUIREA STANDARDELOR OCUPAȚIONALE

În funcție de context, **revizuirea** unui standard ocupațional se poate realiza pentru o parte a acestuia sau pentru întregul document. Revizuirea se realizează cu respectarea metodologiei de elaborare a standardului ocupațional și a calificărilor profesionale corespunzătoare.

Procesul de elaborare a unui standard ocupațional este bazat pe informațiile culese, analizate și înregistrate în cadrul procesului de elaborare a analizei ocupaționale.

Elaborarea standardului ocupațional începe **numai după verificarea și validarea analizei ocupaționale** de către experții sectoriali desemnați de Comitetul sectorial (în conformitate cu prevederile Metodologiei de verificare și validare a standardelor ocupaționale și a calificărilor-M3)

Activitatea 1: Identificarea unităților de competență

Standardul ocupațional conține un set de unități de competență care acoperă toate activitățile importante dintr-o arie ocupațională definite astfel încât să răspundă cu succes cerințelor pieței muncii.

Unitatea de competență definește o activitate importantă care conduce la un rezultat concret (produs sau serviciu) ce poate fi evaluat.

Unitatea de competență se constituie pe baza uneia sau mai multor funcții majore identificate prin analiza ocupațională care necesită pentru îndeplinire cunoștințe, abilități, atitudini.

Într-un standard ocupațional fiecare unitate de competență trebuie să includă următoarele elemente specifice (Anexa 1):

- **titlu:** denumește o activitate cu un rezultat care poate fi evaluat
- **elemente de competență:** subactivități care compun activitatea prezentată în titlu, cu un set coerent de rezultate măsurabile
- **criterii de realizare:** descrierea unor repere importante pentru realizarea cu succes a activităților cuprinse în elementele de competență și pentru calitatea rezultatului dorit.
- Aceste repere se referă la:
 - *Deprinderi:* persoana demonstrează că este capabilă
 - *Cunoștințe implicite:* persoana aplică o serie de cunoștințe necesare exercitării capacităților
 - *Atitudini:* persoana demonstrează un anumit tip de comportament
- **gama de variabile:** detaliază tipurile de aparatură, echipamente, documentație, metode, proceduri etc. care apar în criteriile de realizare.

- **contexte:** descriu situațiile, locațiile și mediul la care se referă criteriile de realizare
- **cunoștințe:** enumeră toate tipurile de cunoștințe necesare realizării cu succes a activității descrise în unitatea de competență
- **nivel de responsabilitate:** o unitate de competență poate fi plasată pe unul din cele opt niveluri (EQF). Acest nivel este determinat de nivelul de autonomie și responsabilitate pe care o persoană competentă trebuie să-l dețină în relație cu activitățile pe care le îndeplinește la locul de muncă (Anexa 6).

Unitățile de competență se stabilesc pornind de la funcțiile majore identificate în analiza ocupațională.

În general o funcție majoră bine definită stă la baza unei unități de competență.

Dacă prin analizarea funcțiilor majore se constată că mai multe funcții majore au caracteristici similare (deprinderi, cunoștințe și atitudini) se poate defini o singură unitate de competență.

De asemenea, dacă în urma analizei se constată că există o funcție majoră amplă, care conține grupe de activități specifice care pot fi reunite distinct din punct de vedere logic, având caracteristici diferite, atunci se pot defini două unități de competență separate pornind de la funcția majoră în cauză.

Exemplu

Următoarele funcții majore pot rezulta din analiza ocupațională a activităților de tâmplărie:

Funcția majoră 1: Realizează tâmplărie de lemn pentru ferestre

Funcția majoră 2: Realizează scări de lemn

Funcția majoră 3: Realizează acoperișuri din lemn

Activitățile care sunt efectuate de tâmplar, pentru a realiza aceste bunuri din lemn sunt diferite, deoarece obiectele rezultate sunt diferite. În unele cazuri, pot fi necesare unelte diferite în obținerea acestor rezultate (de exemplu, precizia poate fi un element cheie într-o anumită operațiune, mai mult decât în alta).

Cu toate acestea, tehnicile, uneltele și materialele sunt comune, indiferent de produsul finit. Deși gradul de dificultate al realizării acestor obiecte este diferit, toate sunt produsul muncii tâmplarului. În activitatea de identificare a unităților de competență, expertul poate ajunge la concluzia că funcțiile majore 1 și 2 ar trebui considerate ca o singură unitate. Excluderea funcției majore 3 poate fi motivată atât de faptul că tâmplarul face această activitate în cadrul unei echipe (măsurile de securitate în muncă având un rol mai important), precum și de faptul că precizia execuției și finisajele sunt mai puțin importante în comparație cu celelalte funcții majore.

În concluzie, experții pot identifica următoarele unități de competență:

Unitatea 1: Executarea tâmplăriei de lemn pentru ferestre, uși și scări

Unitatea 2: Realizarea acoperișurilor din lemn

Exemplul ilustrează că relația dintre funcțiile majore și unitățile de competență poate sau nu să fie de unu-la-unu.

În urma stabilirii acestei relații, se determină **titlurile unităților de competență**, care trebuie:

- Să acopere toate activitățile din unitatea respectivă, oferind o idee clară despre ceea ce presupune aceasta. Se recomandă ca titlul unității de competență să fie exprimat cât mai concis.

- Să fie de sine stătător, respectiv, să nu conțină titlul general al standardului, sau referiri la o altă unitate de competență.
- Să nu conțină referiri la niveluri de responsabilitate (de exemplu, nivel elementar, de bază, mediu, avansat etc.), metode de evaluare sau alte detalii privind procesul de formare profesională.
- Să nu conțină paranteze sau semne de punctuație, decât în cazul în care acestea sunt absolut necesare pentru clarificare.
- Să fie exprimat printr-un verb de acțiune în formă substantivizată, de exemplu *a realiza* – verb substantivizat *realizarea*.

Este important să rețineți că, titlul unei unități de competență va fi înscris în suplimentul descriptiv al certificatelor, de aceea trebuie să fie clar, concis și relevant.

Structura standardului ocupațional este finalizată din punctul de vedere al identificării unităților de competență atunci când toate funcțiile majore au fost analizate și structurate.

Activitatea 2: Stabilirea tipurilor de unități de competență

Într-un standard ocupațional sunt definite următoarele tipuri de unități de competență:

1) Unități de competență cheie

Unitățile de competență cheie definite în EQF, sunt transferabile către toate sectoarele de activitate, pe același nivel de autonomie și responsabilitate, pentru a sprijini integrarea pe piața forței de muncă, incluziunea socială și învățarea pe întreg parcursul vieții.

Aceste unități de competență cheie sunt :

- Comunicare în limba oficială
- Comunicare în limbi străine
- Competențe de bază în matematică, știință, tehnologie
- Competențe informatice
- Competența de a învăța
- Competențe sociale și civice
- Competențe antreprenoriale
- Competența de exprimare culturală

NOTĂ: Definierea și elaborarea unităților de competență cheie reprezintă un proces în desfășurare la nivel european și național. Acest cadru metodologic propune în procesul de elaborare a unui standard ocupațional, listarea celor 8 competențe cheie, fără a fi dezvoltate, menționându-se nivelul de responsabilitate.

2) Unitățile de competență generale

Unitățile de competență generale reprezintă un grup de elemente de competență transferabile, asociate unor arii ocupaționale înrudite care aparțin aceluiași domeniu (*de ex: aplicarea normelor igienico-sanitare în unități de alimentație publică, aplicarea normelor de securitate și sănătate în muncă specifice fiecărui domeniu etc.*)

Experții sectoriali trebuie să cadă de acord asupra unităților de competență generale necesare ocupațiilor înrudite, luând în considerare și nivelul de responsabilitate asociat. Acest proces trebuie să aibă loc în fiecare sector, în timpul elaborării standardelor ocupaționale, pentru a preveni suprapunerea unităților de competență generale necesare.

Experții sectoriali trebuie să analizeze informațiile din analizele ocupaționale și să identifice eventualele suprapuneri sau elementele comune, în vederea stabilirii unităților de competență generale pe domeniu/subdomeniu.

De exemplu:

- Persoanele care desfășoară o activitate într-un anumit sector trebuie să respecte aceleași reguli de protecție a mediului, de sănătate și securitate în muncă etc.
- Persoanele care desfășoară o activitate într-un anumit sector trebuie să folosească aceleași proceduri/echipamente (ex. confirmarea primirii și înțelegerii mesajului în cadrul folosirii alfabetului NATO, utilizarea aceluiași tip de echipament de comunicare în transporturile feroviare).
- Persoanele care desfășoară o activitate într-un anumit sector trebuie să aplice aceleași proceduri în cazul unor situații de urgență (ex. evacuarea persoanelor în caz de incendiu în industria petro-chimică).

NOTĂ: Înainte de a dezvolta unitățile de competență generale dintr-un standard, se verifică dacă acestea sunt deja înregistrate în baza de date. Dacă acestea există în baza de date, se recomandă comitetului sectorial să le adapteze specificului respectivei arii ocupaționale pentru a permite o mai mare transferabilitate între ocupațiile înrudite din cadrul aceleiași arii.

3) Unitățile de competență specifice

Unitatea de competență specifică reprezintă un set de elemente de competență asociate unei activități importante dintr-o arie ocupațională.

Pentru stabilirea unităților specifice sunt selectate și analizate funcțiile majore care definesc activitățile relevante numai pentru aria ocupațională analizată.

Activitatea 3: Identificarea elementelor de competență

Fiecare unitate de competență cuprinde un număr de elemente de competență care reprezintă un set coerent de activități cu rezultate cuantificabile, necesare pentru realizarea activității denumite.

Elementele de competență sunt descrise pe baza informațiilor privind activitățile specifice cuprinse în analiza ocupațională, astfel încât:

- Să fie relevante pentru unitatea de competență din care fac parte
- Să exprime activități care presupun aplicarea de deprinderi și cunoștințe
- Să fie descrise astfel încât să permită evaluarea
- Să fie definite printr-un verb activ (ex: reglează, curăță, înregistrează, taie)
- Să se refere la contexte clar definite
- Să fie declarații concise
- Să fie corelate între ele într-o succesiune logică

Elementele de competență sunt descrise prin utilizarea de verbe active (de ex. șlefuieste, sortează, planifică, organizează etc.) care definesc activitățile desfășurate în contextele menționate.

Verbele selectate trebuie să fie corespunzătoare nivelului de responsabilitate. De exemplu, *aplică, execută* sunt mai potrivite pentru nivelul 1, în timp ce *verifică, analizează și evaluează* sunt mult mai potrivite pentru nivelele superioare.

Pot deveni elemente de competență numai acele activități specifice din analiza ocupațională, care necesită pentru realizarea lor, importante cunoștințe, deprinderi și atitudini.

Elementele de competență se exprimă în afirmații scurte și concise și nu conțin detalii privind reperele calitative asociate activităților descrise sau rezultatelor acestora.

Nu este impus un anumit număr de elemente de competență pentru descrierea unei unități de competență. Totuși, nu se recomandă un număr mare de elemente de competență și nici numai un singur element, deoarece aceasta înseamnă că unitatea de competență nu a fost corect definită.

Este esențială ordonarea elementelor de competență într-o succesiune logică și corelarea lor cu titlul unității evitându-se astfel repetarea sau suprapunerea acestora în alte unități de competență.

Activitatea 4: Revizuirea structurii standardului ocupațional

După identificarea funcțiilor majore, stabilirea unităților de competență și descrierea elementelor de competență, urmează revizuirea standardului ocupațional pentru asigurarea coerenței dintre unitățile și elementele de competență. Revizuirea structurii va facilita parcurgerea cu succes a activităților rămase în procesul de elaborare, fiind astfel posibilă depistarea și rectificarea unor eventuale neconcordanțe sau suprapuneri.

Activitatea 5: Elaborarea conținutului unei unități de competență

Această activitate presupune :

- Formularea criteriilor de realizare
- Explicitarea contextelor în care se desfășoară activitatea descrisă de unitatea de competență
- Specificarea gamei de variabile
- Precizarea cunoștințelor necesare
- Stabilirea nivelului de responsabilitate și autonomie

NOTĂ: contextele, gama de variabile, cunoștințele necesare și nivelul de autonomie și responsabilitate se aplică unității de competență ca un întreg.

Formularea criteriilor de realizare

Criteriile de realizare reprezintă etaloanele calitative asociate rezultatului (produs sau serviciu) și modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență.

Criteriile de realizare sunt de două tipuri:

- criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență
- criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise în elementul de competență

La elaborarea criteriilor de realizare trebuie să se țină seama de următoarele mențiuni:

- Criteriile de realizare nu trebuie să descrie alte activități
- Criteriile de realizare trebuie să reflecte calitatea rezultatului activității descrise de element
- Criteriile de realizare trebuie să cuprindă etaloane calitative corespunzătoare tuturor contextelor în care activitatea se poate desfășura
- Elaborarea criteriilor de realizare trebuie să permită ca unitatea de competență să fie evaluată utilizând o gamă largă de metode de evaluare
- Criteriile de realizare nu trebuie să facă referiri concrete la norme de muncă, de timp sau de produs, care diferă de la o companie la alta

Criteriile de realizare se definesc pentru rezultatul activității și pentru modul de îndeplinire a activității

- **Criteriile de realizare asociate rezultatului activității** descrise de elementul de competență includ informații privind etalonul calitativ, cunoștințele implicite necesare, contextul de realizare și tipuri de elemente variabile de care trebuie să se țină seama pentru obținerea rezultatului dorit în diverse situații de muncă.
- **Criteriile de realizare asociate modului de îndeplinire a activității** descrise de elementul de competență se referă la atitudinea pe care o are cel ce realizează acțiunea descrisă.

Dacă nu sunteți siguri de volumul detaliilor introduse, puneți-vă următoarea întrebare: “criteriile de realizare utilizate în evaluarea unității de competență pentru care acestea au fost elaborate , furnizează suficiente dovezi unui evaluator pentru a realiza o evaluare corectă?”

Criteriile de realizare trebuie să conțină suficiente detalii pentru a permite oricărei persoane să înțeleagă care este nivelul calitativ cerut în realizarea activității descrise de unitatea de competență.

Criteriile de realizare sunt utilizate de toți cei care sunt implicați în evaluarea unității de competență (evaluatori, verificatori interni și externi) pentru a decide dacă dovezile prezentate de un candidat sunt suficiente.

Criteriile de realizare stau la baza stabilirii metodelor de evaluare care vor fi utilizate pentru a culege dovezile de competență.

Explicitarea contextelor în care se desfășoară activitatea descrisă de unitatea de competență

Prin explicitarea contextelor se înțelege descrierea caracteristicilor situațiilor specifice în care se pot desfășura activitățile descrise într-o unitate de competență (condiții variate, circumstanțe etc.)

În contexte se pot specifica:

- locații diferite de desfășurare a activităților
- situații de risc (dacă este cazul)
- condiții de mediu (exterior sau interior)
- informații legate de autonomia în desfășurarea activităților
- informații privind imprevizibilitatea activităților
- orice altă informație esențială care are o influență majoră asupra realizării cu succes a activităților descrise în unitatea de competență

Specificarea gamei de variabile

Gama de variabile poate include: tipuri de echipamente, tipuri de materiale, etape ale procesului tehnologic, tipuri de defecțiuni, tipuri de neconformități, diferiți parametri, cerințe tehnice, tipuri de colaboratori etc. și este particularizată în funcție de specificul sectorului din care a fost selectată aria ocupațională de referință.

Precizarea cunoștințelor

Este important să acordăm o mare atenție precizării cunoștințelor corespunzătoare derulării activității descrise în unitatea de competență, deoarece este posibil ca nu toate cunoștințele să fi fost identificate în analiza ocupațională.

Precizarea cunoștințelor trebuie să se facă la un nivel general, fiind specificate numai **cunoștințele esențiale pentru realizarea activităților descrise de o unitate.**

Cunoștințele pe baza cărora o persoană poate avea acces la un nivel superior de educație și formare profesională nu trebuie menționate pentru realizarea activității descrise de o unitate dintr-un standard ocupațional.

Stabilirea nivelului de responsabilitate și autonomie

Nivelul de responsabilitate și autonomie se stabilește pentru fiecare unitate de competență în conformitate cu descriptorii de nivel definiți la nivel european prin analizarea nivelurilor de responsabilitate alocate activităților descrise de funcțiile majore în analiza ocupațională.

Acest nivel este determinat de gradul de autonomie și responsabilitate pe care o persoană competentă îl manifestă în cadrul activităților pe care le îndeplinește la locul de muncă.

Conform Cadrului European al Calificărilor (EQF), sunt definite 8 niveluri de responsabilitate și autonomie.

Alinierea Cadrului Național de Calificare (CNC) la EQF a avut ca rezultat adoptarea descriptorilor de nivel ai EQF (Anexa 6)

Notă. Descriptorii de nivel, așa cum sunt definiți în prezent, ar putea să includă în viitor și alte elemente de referință cum ar fi cunoștințe, complexitate, transferabilitate etc.

Activitatea 6: Revizuirea finală a unităților de competență (a standardului ocupațional)

Echipa de elaborare a standardului ocupațional efectuează o revizie finală a acestuia după realizarea tuturor activităților descrise anterior.

Această activitate presupune o verificare de ansamblu a conținutului standardului în formatul stabilit (Anexa 1), din punct de vedere metodologic (formatul cerut) precum și din perspectiva transferării tuturor informațiilor menționate în analiza ocupațională.

Un exemplu de completare a formatului de standard ocupațional este prezentat în Anexa 3.

Etapa a II-a: Elaborarea calificărilor

Calificarea este documentul standard care descrie rezultatele învățării în concordanță cu cerințele pieței muncii, specificate în standardul ocupațional.

Calificarea este un set unic de competențe care permit angajabilitatea unei persoane.

Informațiile cuprinse în standardul ocupațional permit comitetului sectorial și factorilor implicați să aleagă toate **seturile de combinații** de competențe (cheie, generale, specifice) care conduc la stabilirea calificării/calificărilor.

Elaborarea unei calificări cuprinde următoarele activități:

Activitatea 1: Identificarea competențelor

Activitatea 2: Elaborarea conținutului competențelor generale și specifice

Descrierea activităților:

Activitatea 1: Identificarea competențelor

Această activitate presupune stabilirea combinației unice de competențe (cheie, generale, specifice) recunoscute pe piața muncii, prin analizarea unităților de competență din standardul ocupațional.

O unitate de competență din standardul ocupațional devine o competență în calificare.

De exemplu, dacă în standardul ocupațional, unitatea de competență se numește *Realizarea acoperișului*, în calificare, aceasta devine competență și se va numi tot *Realizarea acoperișului*.

Rezultatul acestei activități este întocmirea listei de competențe a calificării.

Toate unitățile de competență din standardul ocupațional pot deveni competențele dintr-o singură calificare, deoarece reprezintă o combinație unică de competențe.

Trei sau cinci unități sau **oricare combinație de unități** dintr-un standard pot deveni o calificare, deoarece reprezintă o combinație unică de competențe.

O calificare poate diferi de o alta și printr-o singură competență specifică.

Un exemplu de elaborare a calificărilor corespunzătoare prin intermediul unor combinații unice de unități de competență din standardul ocupațional este prezentat în Anexa 4.

Activitatea 2: Elaborarea conținutului competențelor generale și specifice

Așa cum am mai precizat, competențele cheie nu se dezvoltă în cadrul calificării/ calificărilor, conform Metodologiilor în vigoare.

Elaborarea conținutului competențelor presupune:

- Stabilirea nivelului competenței
- Stabilirea numărului de credite
- Formularea deprinderilor
- Precizarea cunoștințelor teoretice
- Listarea metodelor de evaluare

Stabilirea nivelului competenței

Nivelul competenței din calificare este același cu cel al unității corespunzătoare din standardul ocupațional și cu cel al funcției majore din analiza ocupațională.

Stabilirea numărului de credite

Numărul de credite va putea fi stabilit pentru fiecare competență după încheierea definirii la nivel european a metodelor de alocare a punctelor de credite.

Formularea deprinderilor

Deprinderile se formulează folosind informațiile existente în unitatea de competență din standardul ocupațional, mai exact din elementul de competență, criteriile de realizare și contexte. Fiecare element de competență din standardul ocupațional, împreună cu selecția succintă a aspectelor esențiale evaluabile din criteriile de realizare și precizarea contextului specific (acolo unde este cazul) formează conținutul unei deprinderi separate.

Precizarea cunoștințelor teoretice necesare

Cunoștințele teoretice necesare fiecărei competențe includ pe lângă cunoștințele deja precizate în rubrica special destinată din unitatea de competență a standardului ocupațional și informațiile cuprinse în gama de variabile. Acestea din urmă se vor exprima generic.

De exemplu, dacă în standardul ocupațional, în gama de variabile scrie „Tipuri de mixere: cu două sau mai multe căi, simple, complexe etc.” în competența din calificare, la cunoștințe vom scrie doar „Tipuri de mixere”.

Listarea metodelor de evaluare

Scopul evaluării este de a recunoaște și certifica dacă o persoană deține competențele specifice unei ocupații/calificări.

Evaluarea unei competențe este procesul de verificare în urma căruia se constată dacă un candidat este capabil să realizeze activitatea specificată într-o unitate de competență, la nivelul calitativ stabilit de standardul ocupațional/calificare.

Verificarea se face prin compararea dovezilor de competență produse de candidat, cu etaloanele calitative specificate în criteriile de realizare.

Dovezile de competență se obțin prin aplicarea următoarelor metode de evaluare:

- Observarea candidaților îndeplinind cerințele de la locul de activitate
- Simulare
- Întrebări orale
- Test scris
- Proiect
- Rapoarte de calitate asupra procesului și/sau produselor realizate de către candidați, din partea colaboratorilor/superiorilor ierarhici/forul tutelar
- Portofoliu

Stabilirea metodelor de evaluare se bazează pe răspunsul la următoarele întrebări :

- ***În ce context are loc evaluarea de competențe?***

Este de preferat ca evaluarea să aibă loc în condiții reale de muncă, dar, dacă acest lucru nu este posibil, atunci evaluarea se poate realiza în condiții de muncă simulate.

Evaluarea în condiții reale de muncă are avantajul că poate acoperi o gamă mai largă de situații/ condiții/ circumstanțe .

- *Ce metode de evaluare trebuie folosite pentru a obține dovezile necesare evaluării unei anumite competențe?*

Pentru a obține cât mai multe dovezi necesare evaluării unei competențe, așa cum este ea definită în acest cadru metodologic, se recomandă combinarea metodelor de evaluare .

Alegerea lor trebuie să se facă astfel încât să permită obținerea unui număr cât mai mare de dovezi de competență pentru a putea evalua competența ca un întreg și nu ca un fragment din aceasta.

Prin combinarea acestor metode se urmărește utilizarea resurselor necesare unui proces de evaluare într-un mod cât mai eficient posibil.

Nota: Cunoștințele teoretice pot fi evaluate într-o manieră integrată, concomitent cu evaluarea deprinderilor practice, dacă tehnicile alese permit culegerea dovezilor necesare .

Dacă evaluarea cunoștințelor teoretice nu poate avea loc concomitent cu evaluarea deprinderilor practice, atunci acestea se pot evalua separat.

În formatul competenței metodele de evaluare sunt grupate în două rubrici:

- Metode de evaluare corespunzătoare deprinderilor
- Metode de evaluare corespunzătoare cunoștințelor

Există, de asemenea, o rubrică comună, unde se vor lista metodele de evaluare corespunzătoare atât deprinderilor cât și cunoștințelor.

În ceea ce privește coperta calificării (Anexa 2), se fac următoarele precizări:

Titlul calificării profesionale: la această rubrică se va scrie denumirea calificării identificate și în cazul în care calificarea coincide cu standardul ocupațional, denumirea acestuia.

Descriere: Aici se regăsește o scurtă descriere a grupului țintă pe care îl are în vedere respectiva calificare. De asemenea, în acest spațiu se pot regăsi și indicații privind nivelul de responsabilitate și autonomie, dacă acesta nu reiese clar din denumirea calificării.

Motivație: în această rubrică se va argumenta necesitatea calificării pe piața muncii.

Condiții de acces: se vor menționa eventualele condiții de acces, impuse pentru calificarea nou creată (cunoștințe dobândite anterior, experiența la locul de muncă și/sau calificări anterioare, eventuale abilități specifice).

Nivelul de studii minim necesar: în această rubrică se va menționa minimumul de studii necesare pe care candidatul trebuie să le aibă pentru a obține această calificare

Rute de progres: se vor prezenta, unde este posibil, perspectivele de progres, atât pe orizontală cât și pe verticală.

Cerințe legislative specifice: Se vor menționa acolo unde este cazul.

Notă: pentru fiecare calificare identificată se va completa setul de pagini prezentat în Anexa 2

Establishment of National Authority for Qualifications

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

Phare 2006 EuropeAid 12458 /D/SER/RO

CNFPA

Anexa 1

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU CALIFICĂRI

STANDARD OCUPAȚIONAL

Sectorul :

Versiunea: 0

Data aprobării:

Data propusă pentru revizuire:

Inițiator proiect:

Echipa de redactare:

Verificator sectorial:

Comisia de validare:

Denumirea documentului electronic:

Responsabilitatea pentru conținutul standardului ocupațional revine Comitetului Sectorial

Establishment of National Authority for Qualifications

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

Phare 2006 EuropeAid 12458 /D/SER/RO

CNFPA

Descriere:

Prezentul document a fost elaborat ca rezultat al dezvoltării analizei ocupaționale pentru aria ocupațională.....grupă COR.....(se indică grupa de bază- 4 cifre)

Ocupațiile avute în vedere în stabilirea ariei ocupaționale sunt:

(Se vor insera ocupațiile)

Informații generale de interes privind practicarea ocupațiilor la care s-a făcut referire.

Lista unităților de competență

	Nivelul de responsabilitatea și autonomie
Unități de competență cheie Titlul unității 1: Titlul unității 2: Titlul unității 3: Titlul unității 4: Titlul unității 5: Titlul unității 6: Titlul unității 7: Titlul unității 8:	
Unități de competență generale Titlul unității 1: Titlul unității 2: Titlul unității 3: Titlul unității : Titlul unității n:	
Unități de competență specifice Titlul unității 1: Titlul unității 2: Titlul unității 3: Titlul unității .: Titlul unității n:	

Formatul unei unități de competență

Titlul unității de competență (tipul unității)		Nivelul de responsabilitate și autonomie
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1.	1.1. 1.2. 1.3.	
2.	2.1. 2.2. 2.3	
3.		
4.		
5.		
Contexte:		
Gama de variabile:		
Cunoștințe:		

Establishment of National Authority for Qualifications

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

Phare 2006 EuropeAid 12458 /D/SER/RO

CNFPA

Anexa 2

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU CALIFICĂRI

CALIFICAREA PROFESIONALĂ

.....

Cod RNC:

Nivel:

Sector:

Versiunea: 0

Data aprobării:

Data propusă pentru revizuire:

Echipa de redactare:

Verificator sectorial:

Comisia de validare:

Denumirea documentului electronic:

**Responsabilitatea pentru conținutul acestei calificării profesionale revine
Comitetului Sectorial**

Establishment of National Authority for Qualifications

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

Phare 2006 EuropeAid 12458 /D/SER/RO

CNFP

Titlul calificării profesionale:

Descriere:

Motivație:

Condiții de acces:

Nivelul de studii minim necesar

Rute de progres:

Cerințe legislative specifice:

Establishment of National Authority for Qualifications

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

Phare 2006 EuropeAid 12458 /D/SER/RO

CNFPA

Titlul calificării profesionale:

Cod RNC:

Nivel:

Lista competențelor profesionale

Cod	Denumirea competenței profesionale	Nivel	Credite

Anexa 3 – Exemplu de completare a formatului de standard ocupațional

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU CALIFICĂRI

STANDARD OCUPAȚIONAL

TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE
Sectorul : MASS-MEDIA, EDITURI ȘI TIPOGRAFII

Versiunea: 0

Data aprobării:

Data propusă pentru revizuire: MARTIE 2011

Inițiator proiect: COMITETUL SECTORIAL DIN SECTORUL MASS-MEDIA, EDITURI ȘI TIPOGRAFII

Echipa de redactare: CRISTINA ANTON și

Marius Ionel Stanciu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Valentin Bartolomeu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Cătălin Putineanu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Ionuț Popescu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Aura Fărcuțiu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Mihai Zaharia, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Dan Guinea, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Viorel Popescu, operator imagine - Societatea Română de Televiziune

Nicolae Doru Baros, tehnician sunet - Realitatea TV

Cristian Mihai Muntean, tehnician sunet - Realitatea TV

Verificator sectorial: ION MORARU, realizator TV, Societatea Română de Televiziune

Comisia de validare:

(se completează numele membrilor comisiei, după validarea documentului, conform modelului prezentat la echipa de redactare)

Denumirea documentului electronic: SO_TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET DE RADIO SI TELEVIZIUNE_00

Responsabilitatea pentru conținutul standardului ocupațional revine Comitetului Sectorial MASS-MEDIA, EDITURI ȘI TIPOGRAFII

Descriere:

Prezentul document a fost elaborat ca rezultat al dezvoltării analizei ocupaționale pentru aria ocupațională.....OPERATOR (TEHNICIAN) SUNET.....grupă COR...313206.

Ocupațiile avute în vedere în stabilirea ariei ocupaționale sunt:

TEHNICIAN SUNET DE TEREN
TEHNICIAN SUNET DE EMISIE
TEHNICIAN SUNET DE POSTPROCESARE

Prezentul standard descrie munca tehnicianului (operatorului) sunet, angajat al unei instituții de radio sau televiziune, publică sau privată. Tehnicianul (operatorul) sunet își desfășoară activitatea în diferite compartimente (direcții): Serviciul Tehnic de Studiouri, Emisie, Serviciul Filmări Teren și Serviciul Artistic. Tehnicianul de sunet este cel care preia, captează, mixează, prelucurează, înregistrează, transpune și transmite sunetul emisiunilor difuzate pe postul de radio sau televiziune. Munca de tehnician de sunet presupune desfășurarea unor activități atât în interiorul instituției, cât și în exterior, în cele mai diverse condiții. Tehnicianul de sunet lucrează independent și ia singur deciziile necesare pentru desfășurarea în condiții foarte bune a tuturor activităților corespunzătoare funcțiilor majore pentru realizarea produsului final, fie el sunet de emisie, de emisiune TV sau radio, sau chiar o simplă înregistrare într-un studio de sunet. În plus, poate coordona activitatea asistenților de sonorizare și a microfoniștilor în cazul în care există în organigrama unei instituții din domeniu. Tehnicianul de sunet poate lucra singur în cabina de prelucrare sau montaj, în TV, radio sau studio de înregistrări, pentru prelucrarea și obținerea sunetului final, corespunzător cunoștințelor teoretice și practice pe care se bazează specialitatea lui, sau poate lucra în echipă, alături de redactori, realizatori, operatori(directori) de imagine, electricieni (în cadrul echipei de filmare teren), coordonator de emisie, regizori de emisie și alți tehnicieni(în studiourile de transmisie). Un tehnician de sunet va putea lucra întotdeauna într-o companie de organizare de evenimente, spectacole, o televiziune sau un radio. Responsabilitățile principale ale unui tehnician de sunet sunt captarea, prelucrarea și înregistrarea sau emisia sunetului (semnalului audio), de la locul de filmare, din cabina de montaj audio, din studioul de înregistrări, din studioul în care este repartizat; urmează executarea operațiilor de profilactică, zilnic, la echipamentele audio, executarea operațiilor de verificare curentă a echipamentelor. Pentru a deveni un tehnician sunet sunt necesare următoarele studii. absolvent de liceu cu diplomă de bacalaureat, minimă experiență în domeniu; cunoașterea principiilor de bază de funcționare a echipamentelor de televiziune, cunoașterea semnalelor audio analog și digital, captarea, prelucrarea, înregistrarea și transmisia acestora, cunoaștințe operare PC, utilizarea internetului, capacitate de comunicare și de lucru în echipă.

Lista unităților de competență

Unități de competență cheie	Nivel de reposabilitate și autonomie
Titlul unității 1: Comunicare în limba oficială	3
Titlul unității 2: Comunicare în limbi străine	1
Titlul unității 3: Competențe de bază în matematică, știință, tehnologie	3
Titlul unității 4: Competențe informatice	2
Titlul unității 5: Competența de a învăța	3
Titlul unității 6: Competențe sociale și civice	3
Titlul unității 7: Competențe antreprenoriale	2
Titlul unității 8: Competența de exprimare culturală	1
Unități de competență generale	
Titlul unității 1 Aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă	2
Titlul unității 2 Aplicarea normelor de protecție a mediului	2
Titlul unității 3 Menținerea unor relații de muncă eficiente	2
Titlul unității 4 Organizarea activității proprii	2
Unități de competență specifice	
Titlul unității 1: Pregătirea echipamentului de sunet	3
Titlul unității 2: Exploatarea echipamentului de sunet	3
Titlul unității 3: Realizarea sunetului	3
Titlul unității 4: Realizarea sunetului de emisie	3
Titlul unității 5: Postprocesarea sunetului	3

Realizarea sunetului (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 3
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Captează sunetul	1.1. Sunetul este captat ținând cont de condițiile de efectuare a înregistrărilor 1.2. Sunetul este captat cu ajutorul echipamentului de sunet specific activității. 1.3. Sunetul este captat prin modalități specifice în funcție de tipul și cerințele acestuia. 1.4. Sunetul este captat evitând apariția unor eventuale neconformități asigurându-se calitatea produsului audio 1.5. Sunetul este captat după ce au fost setați parametrii necesari specifici echipamentului de captare	Captarea sunetului se face cu responsabilitate și preocupare
2. Mixează sunetul	2.1. Sunetul este mixat utilizând echipamentul de sunet specific mixării. 2.2. Sunetul este mixat corespunzător tipului de emisie și cerințelor tehnice ce decurg din acesta 2.3. Sunetului se mixează conform regulilor de funcționare și mixare	Mixarea sunetului se face cu profesionalism
3. Înregistrează sunetul	3.1. Sunetul este înregistrat cu ajutorul echipamentului de înregistrare setat la parametrii optimi. 3.2. Sunetul este înregistrat respectând tipul de emisie și cerințele tehnice ce determină modalitatea de înregistrare. 3.3. Sunetul se înregistrează conform regulilor de funcționare și înregistrare.	Înregistrarea sunetului se realizează cu promptitudine.
4. Transpune sunetul	4.1. Sunetul este transpus cu ajutorul echipamentelor de sunet specifice. 4.2. Sunetul este transpus conform regulilor de funcționare și transpunere. 4.3. Sunetul este transpus cu respectarea standardelor și a tipurilor de suporturi de transpunere corespunzătoare cerințelor ce decurg din scenariul emisiunilor	Transpunerea sunetului se face cu vigilență și rigurozitate.

Contexte:

Activitățile se desfășoară atât în locații extrem de variate – culturale, științifice, sociale, etc., pe stradă sau în interior, cât și în locații specifice muncii – radio și televiziune, etc.

Activitățile se desfășoară în situații de timp diferite, autonom, pe baza propriilor decizii conforme cu cererea programului, independent sau alături de o echipă completă de lucru.

Activitățile se realizează avându-se în vedere cerințele de calitate impuse sunetului.

Condiții de efectuare a înregistrărilor: de mediu: în aer liber, în condiții atmosferice nefavorabile;

De locație: în încăperi largi, înguste, holuri, în studio de înregistrare; număr de personaje.

Gama de variabile:

Echipament de sunet: microfoane (dinamice, condensator)(uni sau omnidirecționale)(cu fir sau cu emițător), accesorii specifice (ex. Paravânt), sisteme emisie-recepție pentru microfoane, mixere de sunet (fixe sau mobile), egalizatoare, cabluri, suport de înregistrare și transpunere (magnetice, nonmagnetice – digitale), căști, boxe, pupitru de sunet, interfețe, casetoscoape, calculator, DAT-uri, benzi, CD-uri, intercomunicații, etc.

Neconformități: bruiaje, zgomote de aparatură, semnal acustic necorespunzător, arderea unor cipuri, surse de curent arse, surse de prelucrare necorespunzătoare, incompatibilități între diferitele componente ale echipamentului, cabluri rupte, mufe stricate, etc.

Tipuri de emisiuni: jurnal de știri, film artistic, serial, documentar, interviu anchetă, reportaj, emisiune de divertisment cu adulți sau/și copii, talk-show, emisiune în direct sau înregistrată, etc.

Cerințe tehnice: număr de echipamente de sunet, distribuirea echipamentului de sunet, amplasarea acestuia, mixarea sunetului, ilustrație muzicală, efecte de sunet, etc.

Echipament de captare: microfoane (dinamice, condensator)(uni sau omnidirecționale)(cu fir sau cu emițător), accesorii specifice (ex. Paravânt), sisteme emisie-recepție pentru microfoane, cabluri, mufe etc.

Parametrii de captare: acuratețea, intensitatea sunetului, etc.

Tipuri de mixere: cu 2 sau mai multe căi, simple, complexe etc.

Aparate de înregistrare: magnetice, nonmagnetice(digitale), pupitre de emisie etc.

Tipuri de suporturi de transpunere: magnetice, nonmagnetice(digitale) etc.

Cunoștințe:

- noțiuni de electronică, electricitate și acustică (teoria sunetului, vibrație, captare, etc.)
- tipuri de spații în care se captează sunetul și de condițiile de captare în situații diferite.
- tipuri de emisiuni și cerințe privind captarea, înregistrarea, mixarea, transpunerea și transmiterea sunetului
- tipuri de echipamente pentru captarea, transmiterea și prelucrarea sunetului
- caracteristicile echipamentelor de sunet și modul de funcționare și utilizare a acestora
- succesiunea operațiilor
- sonorizarea corespunzătoare
- instrucțiuni de protecție a muncii
- modalități de captare, mixare, înregistrare și transpunere
- suporturi de transpunere

Anexa 4 - Exemplu de formare a calificărilor prin intermediul unor combinații unice de unități de competență din standardul ocupațional

Notă: în exemplele oferite au fost luate în considerare numai unitățile de competență generale și specifice din standardul ocupațional selecționat.

Standardul ocupațional TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE conține următoarele competențe generale și specifice:

Unități de competență generale

Titlul unității 1 Aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă

Titlul unității 2 Aplicarea normelor de protecție a mediului

Titlul unității 3 Menținerea unor relații de muncă eficiente

Titlul unității 4 Organizarea activității proprii

Unități de competență specifice

Titlul unității 1: Pregătirea echipamentului de sunet

Titlul unității 2: Exploatarea echipamentului de sunet

Titlul unității 3: Realizarea sunetului

Titlul unității 4: Realizarea sunetului de emisie

Titlul unității 5: Postprocesarea sunetului

În urma analizării acestor unități de competență, în concordanță cu cerințele pieței muncii, au fost identificate trei seturi unice de competențe corespunzătoare unui număr de trei calificări:

1. Calificarea TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET RTV - DE TEREN

Competențe:

- Aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă
- Aplicarea normelor de protecție a mediului
- Menținerea unor relații de muncă eficiente
- Organizarea activității proprii
- Pregătirea echipamentului de sunet
- Exploatarea echipamentului de sunet
- Realizarea sunetului

2. Calificarea TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET RTV - DE EMISIE

Competențe:

- - Aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă
- Aplicarea normelor de protecție a mediului
- Menținerea unor relații de muncă eficiente
- Organizarea activității proprii
- Pregătirea echipamentului de sunet
- Exploatarea echipamentului de sunet
- Realizarea sunetului de emisie

3. Calificarea TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET RTV - DE POSTPROCESARE SUNET(PPS)

Competențe:

- - Aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă
- Aplicarea normelor de protecție a mediului
- Menținerea unor relații de muncă eficiente
- Organizarea activității proprii
- Pregătirea echipamentului de sunet
- Exploatarea echipamentului de sunet
- Postprocesarea sunetului

Se observă că toate calificările au un corp comun provenit din unitățile de competență generale și două dintre unitățile de competență specifice (Pregătirea echipamentului de sunet, Exploatarea echipamentului de sunet) și diferă una de cealaltă prin câte o competență specifică. (Realizarea sunetului, Realizarea sunetului de emisie, Postprocesarea sunetului)

Modalitatea de combinare a unităților de competență diferă de la o arie ocupațională la alta, în funcție de specificul acestora și cerințele de pe piața muncii.

Establishment of National Authority for Qualifications

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

Phare 2006 EuropeAid 12458 /D/SER/RO

CNFPA

Anexa 5- Exemplu de completare a formatului de calificare

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU CALIFICĂRI

CALIFICAREA

TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET RTV - DE TEREN

COD RNC:

Nivel: 3

Sectorul : MASS-MEDIA, EDITURI ȘI TIPOGRAFII

Versiunea: 0

Data aprobării:

Data propusă pentru revizuire: MARTIE 2011

Echipa de redactare: CRISTINA ANTON și

Marius Ionel Stanciu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Valentin Bartolomeu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Cătălin Putineanu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Ionuț Popescu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Aura Fărcașu, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Mihai Zaharia, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Dan Guinea, tehnician sunet - Societatea Română de Televiziune

Viorel Popescu, operator imagine - Societatea Română de Televiziune

Nicolae Doru Baros, tehnician sunet - Realitatea TV

Cristian Mihai Muntean, tehnician sunet - Realitatea TV

Verificator sectorial: ION MORARU, realizator TV, Societatea Română de Televiziune

Comisia de validare:

Denumire document electronic: SO_TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET RTV-DE TEREN_00

Responsabilitatea pentru conținutul acestei calificării revine Comitetului Sectorial MASS-MEDIA, EDITURI ȘI TIPOGRAFII

Titlul calificării profesionale: TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET RTV DE TEREN

Descriere:

Calificarea „Tehnician(operator) sunet RTV de teren” este proiectată pentru cei ce lucrează în domeniul mass-media, ca angajați ai unei instituții de radio sau televiziune și care își desfășoară activitatea preponderent pe teren, în cele mai diverse condiții.

Tehnicianul de sunet lucrează independent și ia singur deciziile necesare pentru asigurarea sunetului la calitatea necesară. El poate coordona activitatea asistenților de sonorizare și a microfoniștilor în cazul în care aceste categorii de specialiști există în organigrama instituției.

Calificarea este destinată atât persoanelor care activează în această ocupație cât și celor care își dezvoltă abilități în acest sens.

Motivație:

Calificarea de tehnician sunet de teren este foarte solicitată pe piața muncii, prin urmare postul se va regăsi în organigramele multor companii din domeniu, după aprobarea standardului.

Condiții de acces:

Pentru a deveni un tehnician sunet RTV de teren sunt necesare următoarele condiții: o minimă experiență în domeniu, cunoașterea principiilor de bază de funcționare a echipamentelor de televiziune, cunoașterea semnalelor audio analog și digital, captarea, prelucrarea, înregistrarea și transmisia acestora, cunoștințe de operare PC, utilizarea internetului, capacitate de comunicare și de lucru în echipă.

Nivelul de studii minim necesar: absolvent de liceu cu diplomă de bacalaureat.

Rute de progres:

Prin urmarea unui curs de perfecționare, tehnicianul sunet de teren poate obține calificarea de Maistru de sunet sau Tehnician sunet RTV de postprocesare sunet.

Cerințe legislative specifice:

Nu există.

Titlul calificării: TEHNICIAN (OPERATOR) SUNET RTV DE TEREN

Cod RNC:

Nivel: 3

LISTA COMPETENȚELOR PROFESIONALE

Codul	Denumirea competenței profesionale	Nivel	Credite
	Aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă	2	
	Aplicarea normelor de protecție a mediului	2	
	Menținerea unor relații de muncă eficiente	2	
	Organizarea activității proprii	2	
	Pregătirea echipamentului de sunet	3	
	Exploatarea echipamentului de sunet	3	
	Realizarea sunetului	3	

Competența profesională: REALIZAREA SUNETULUI**Cod:****Nivel: 3****Credite:**

Deprinderi	Cunoștințe
<p>1. Captează sunetul cu responsabilitate și preocupare, cu ajutorul echipamentului de sunet specific activității, după ce au fost setați parametrii necesari specifici aparaturii de captare, ținând cont de condițiile de efectuare a înregistrărilor, de tipurile de emisiuni și cerințele tehnice ce decurg din acestea și evitând apariția unor eventuale neconformități astfel încât sunetul captat să fie de calitate.</p> <p>2. Mixează sunetul cu profesionalism, utilizând echipament de sunet specific mixării la parametrii necesari, conform regulilor de funcționare și corespunzător tipurilor de emisiuni și a cerințelor tehnice ce decurg din acestea.</p> <p>3. Înregistrează sunetul corect și prompt, cu ajutorul echipamentului de înregistrare setat la parametrii optimi, conform regulilor de funcționare și înregistrare, în funcție de tipurile de emisiuni și a cerințelor tehnice ce decurg din acestea.</p> <p>4. Transpune sunetul cu vigilență și rigurozitate, cu ajutorul echipamentului de transpunere setat la parametrii optimi, conform regulilor de funcționare și transpunere, în funcție de tipurile de emisiuni și a cerințelor tehnice ce decurg din acestea, respectând standardele de transpunere.</p>	<p>-Modalități de captare, mixare, înregistrare și transpunere a sunetului;</p> <p>-Tipuri de echipamente utilizate pentru captarea, mixarea, înregistrarea și transpunerea sunetului;</p> <p>-Parametri specifici de funcționare a echipamentelor de captare, mixare, înregistrare și transpunere a sunetului;</p> <p>-Caracteristicile tehnice ale echipamentelor de captare, mixare, înregistrare și transpunere a sunetului, înscrise în manualul producătorului;</p> <p>-Reguli de funcționare a aparaturii de captare, mixare, înregistrare și transpunere a sunetului;</p> <p>- Parametrii necesari specifici aparaturii de captare</p> <p>-Tipuri de emisiuni și cerințele acestora privind captarea, înregistrarea, mixarea, transpunerea și transmiterea sunetului;</p> <p>-Condiții de efectuare a înregistrărilor;</p> <p>-Tipuri de neconformități ce apar la captarea sunetului;</p> <p>-Reguli specifice de mixare, de înregistrare și de transpunere a sunetului;</p> <p>-Tipuri de mixere;</p> <p>-Tipuri de suporturi de înregistrare;</p> <p>-Tipuri de suporturi de transpunere;</p> <p>-Cerințele standardelor de transpunere;</p> <p>-Tipuri de spații în care se captează sunetul;</p> <p>-Succesiunea operațiilor;</p> <p>-Caracteristicile calitative ale sonorizării corespunzătoare;</p> <p>-Instrucțiuni specifice de sănătate și securitate în muncă</p> <p>Noțiuni de electronică, electricitate și acustică (teoria sunetului, vibrație, captare etc.)</p>
<p>Metode de evaluare: Metodele de evaluare considerate adecvate pentru această unitate sunt următoarele:</p>	
<p>Deprinderi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observarea candidaților îndeplinind cerințele de la locul de activitate • Rapoarte de calitate asupra procesului realizat de către candidați din partea colaboratorilor/ superiori ierarhici / forul tutelar 	<p>Cunoștințe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Test scris • Întrebări orale
<ul style="list-style-type: none"> • Proiect • Portofoliu 	

Anexa 6 – Descriptori de nivel EQF

Nivelul	Descriptori de nivel	Nivelul de responsabilitate
Începător	Calificările la nivel de începător recunosc dobândirea cunoștințelor și abilităților de bază, precum și a capacității de a aplica rezultatele învățării în situații obișnuite sub directă supraveghere sau îndrumare. Procesul de învățare la acest nivel presupune cunoștințe și abilități de bază și nu este orientat spre ocupații specifice.	<ul style="list-style-type: none">• Desfășoară o activitate supravegheată sub o îndrumare atentă• Se bazează în întregime pe monitorizarea externă a calității și rezultatelor
Nivelul 1	Calificările la nivelul 1 recunosc dobândirea cunoștințelor și abilităților de bază, precum și a capacității de a aplica rezultatele învățării sub îndrumare și supraveghere. Procesul de învățare la acest nivel presupune activități care în marea lor majoritate se referă la situații obișnuite și pot fi corelate cu competența la locul de muncă.	<ul style="list-style-type: none">• Exerciță un grad deosebit de limitat de discreție și judecată în ceea ce privește posibilele acțiuni de întreprins• Îndeplinește responsabilități restrânse din punctul de vedere al cantității și calității rezultatelor• Operează sub directă supraveghere și control al calității
Nivelul 2	Calificările la nivelul 2 recunosc capacitatea de a acumula un nivel rezonabil de cunoștințe și înțelegere a unui subiect din domeniul de lucru sau de studiu, și de a îndeplini diferite sarcini cu un anumit nivel de îndrumare sau supraveghere. Procesul de învățare la acest nivel presupune acumularea de cunoștințe și/sau abilități legate de o arie de lucru sau de un anumit subiect și este adecvat multor roluri ocupaționale	<ul style="list-style-type: none">• Îndeplinește o activitate supravegheată cu un anumit grad de autonomie• Atinge rezultate în cadrul unor limite de timp• Acceptă o responsabilitate crescută în ceea ce privește cantitatea și calitatea rezultatelor, care se supun verificării externe a calității
Nivelul 3	Calificările la nivelul 3 recunosc abilitatea de a acumula, și acolo unde situația este relevantă, de a aplica o gamă de cunoștințe, abilități și de a înțelege. Procesul de învățare la acest nivel presupune acumularea de cunoștințe și deprinderea de abilități avansate. Acest nivel este adecvat pentru persoanele care doresc să-și continue studiile la nivel superior, pentru persoanele care lucrează independent, sau în anumite domenii în care exercită supravegherea și instruirea celorlalți în propriul domeniu de lucru.	<ul style="list-style-type: none">• Se implică într-o activitate individuală sub îndrumare/cu evaluare• Acceptă responsabilitatea pentru cantitatea și calitatea rezultatelor• Acceptă un grad limitat de responsabilitate pentru cantitatea și calitatea rezultatelor muncii celorlalți
Nivelul 4	Calificările la nivelul 4 recunosc un proces de învățare specializată și presupun analiza detaliată a unui nivel ridicat de informații și cunoștințe într-un domeniu de lucru sau studiu. Procesul de învățare la acest nivel este adecvat persoanelor care lucrează în profesii tehnice și specializate, și/sau conduc sau contribuie la dezvoltarea personală a celorlalți. Calificările la nivelul 4 se află la un nivel echivalent cu primul an de studii superioare.	<ul style="list-style-type: none">• Îndeplinește o activitate individuală și un număr limitat de activități de îndrumare• Operează în cadrul unor linii directoare sau funcții general definite• Își asumă responsabilitatea pentru natura și cantitatea rezultatelor• Se conformează cu standardele de calitate specificate

Nivelul 5	Calificările la nivelul 5 recunosc abilitatea de a aprofunda nivelul de cunoștințe și înțelegere într-o arie de lucru sau de studiu care să permită formularea de soluții și răspunsuri la situații și probleme complexe. Procesul de învățare la acest nivel presupune demonstrarea unor niveluri ridicate de cunoștințe, a unui nivel ridicat de expertiză de lucru în roluri ocupaționale și a competenței de a-i conduce și instrui pe ceilalți. Calificările la acest nivel sunt adecvate pentru persoanele care lucrează ca tehnicieni de înaltă specializare, specialiști sau manageri. Calificările la nivelul 5 se află la un nivel echivalent cu al doilea an de studii superioare.	<ul style="list-style-type: none">• Își asumă și acceptă responsabilități în cadrul unor variabile de lucru mai cuprinzătoare pentru stabilirea și atingerea obiectivelor personale și/sau de grup
Nivelul 6	Calificările la nivelul 6 recunosc un nivel de cunoștințe înalt specializate într-o arie de lucru sau de studiu care să permită utilizarea ideilor personale și cercetării ca răspuns la situații și probleme complexe. Procesul de învățare la acest nivel presupune atingerea unui nivel înalt de cunoștințe profesionale și este adecvat persoanelor care lucrează ca specialiști în domeniul cunoașterii sau în poziții specializate de management. Calificările la nivelul 6 se află la un nivel echivalent cu cel de absolvent de studii superioare sau licențiat.	<ul style="list-style-type: none">• Își asumă responsabilitatea pentru stabilirea și atingerea obiectivelor personale și/sau de grup• Începe să conducă grupuri multiple, complexe și eterogene
Nivelul 7	Calificările la nivelul 7 recunosc niveluri de cunoștințe de o înaltă complexitate și grad de elaborare care permit dezvoltarea unor răspunsuri aprofundate și originale la situații și probleme complicate și imprevizibile. Procesul de învățare la acest nivel presupune demonstrarea unui nivel înalt de cunoștințe profesionale specializate și este adecvat specialiștilor cu experiență și managerilor. Calificările la nivelul 7 se află la un nivel echivalent cu titlul de master, certificate post-universitare și diplome post-universitare.	<ul style="list-style-type: none">• Acceptă responsabilitate în procesul de luare a deciziilor, utilizând inclusiv supervizarea celorlalți• Își asumă un grad considerabil de responsabilitate pentru munca celorlalți membri ai personalului de lucru; conduce și inițiază activități.
Nivelul 8	Calificările la nivelul 8 recunosc specialiștii de frunte sau practicienii de marcă ai unei meserii într-un anumit domeniu. Procesul de învățare la acest nivel presupune dezvoltarea unor abordări noi și creative care extind sau redefinesc nivelul actual de cunoștințe sau practică profesională într-un domeniu.	<ul style="list-style-type: none">• Acceptă responsabilitate în procesul de luare a deciziilor, utilizând inclusiv supervizarea celorlalți• Conduce și preia inițiativa în cadrul unor procese sociale complexe